

Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet (FAD)
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

Oslo, 4. desember 2013
Vår ref: Henrik Renner Fredriksen/ 13-30568

HØRING - SAMORDNING AV STATLIGE INNKJØP

1 Innledning og overordnede synspunkter

Det vises til høringsbrevet av 4. september 2013 vedrørende forslaget om samordning av statlige innkjøp. Hovedorganisasjonen Virke (Virke) representerer mer enn 17 000 virksomheter, og mange av disse leverer varer og tjenester til det offentlige. Det gjelder også levering av varer og tjenester av den typen man ser for seg kan være gjenstand for innkjøp i en ny samordningsenhet, f.eks. rekvisita, møbler, hotelltjenester, IKT-tjenester mv.

Virke ser at det er potensial for betydelige innsparinger gjennom samordning av statlige innkjøp som følge av blant annet bedre betingelser gjennom den innkjøpsmakt størrelsen representerer. Som det påpekes i høringsnotatet innebærer dette samtidig risiko for uheldige konsekvenser som må motvirkes, som høy grad av standardisering, favorisering av store leverandører og redusert konkurranse i enkeltmarkeder. Det pekes videre på at samordning kan innebære risiko for markedsvridning.

Virke er bekymret for de nevnte risiki. Det vil være særdeles uheldig, og også i strid med initiativer på EU-nivå for så vidt gjelder SMB, dersom samordning fører til at det blir enda vanskeligere for små og mellomstore bedrifter å konkurrere om levering av varer og tjenester til det offentlige. Det er allerede i dag slik at enkelte større oppdragsgivere i for liten grad ivaretar hensynet til mindre aktører, noe man for eksempel har sett på landsdekkende anskaffelser av hotellovernattinger, der lokale aktører har blitt ekskludert. Virke vil derfor peke på at det ikke bare er der SMB er viktig for konkurranse og effektivitet i markedet at det må legges til rette for SMB-deltakelse, men at dette er et fokus som alltid bør være tilstede.

En annen utfordring handler om avtalelojalitet. Allerede i dag ser man at desentraliserte oppdragsgivere har en utfordring med avtalelojalitet knyttet til sentralt inngåtte

Hovedorganisasjonen Virke

Besøksadresse:
Henrik Ibsens gate 90
NO-0255 Oslo

Postadresse:
P.O. Box 2900 Solli
NO-0230 Oslo
Tlf: +47 22 54 17 00
Faks: +47 22 56 17 00

E-post
info@virke.no

Bankgiro
6030.05.18543

Org. nr.
970 134 646 MVA

www.virke.no

rammeavtaler. Hensynet til så vel oppdragsgiver som leverandør tilsier god styring av somordningsenheten for å sikre nødvendig avtalelojalitet.

Samtidig ser Virke tydelig oppsiden knyttet til utviklingen av en stor og profesjonalisert enhet som gir større sikkerhet for gode innkjøp og regelverksetterlevelse, der man evner å hensynta SMB, innovasjon, miljø og samfunnsansvar på best mulig måte i den enkelte anskaffelse. Virke har lenge hatt fokus på viktigheten av økt bestillerkompetanse. Under den klare forutsetning at det gis klare føringer for et samordningsorgan når det gjelder de utfordringer som er adressert når det gjelder markedsstruktur, støtter Virke forslaget om å etablere en statlig innkjøpsenhet.

2 Merknader til de enkelte kapitler

2.1 Kapittel 4

Når det gjelder de spørsmål som er stilt høringsinstansene under punkt 4.4, vises det i hovedsak til de overordnede kommentarene som er gitt over. Som det fremgår kan Virke støtte etableringen av en samordningsenhet som skal få ansvar for å inngå og forvalte rammeavtaler på vegne av statlige virksomheter. Den klare forutsetningen for en slik støtte er som nevnt at det foretas grundige vurderinger av de markedsstrukturer som gjelder for det aktuelle området. Der markedsstrukturen tilsier det, bør samordningsenheten ikke inngå avtaler overhodet, og ellers må det være av sentral viktighet at enheten bygger anskaffelsen på en slik måte at leverandørmarkedet, herunder SMB, ivaretas på en betryggende måte. I motsatt fall blir gevinsten av samordning relativt kortsiktig. Som nevnt bør det ikke bare være i de tilfellene at SMB er viktig for markedet at man legger til rette for at SMB kan delta i konkurransen. Det bør alltid være relevant.

For øvrig er Virke, av hensyn til risiko, tilhenger av at samordning baseres på oppstart med noen utvalgte innkjøpskategorier fremfor en bred utrulling.

2.2 Kapittel 5

Virke støtter synet om at samordning av innkjøp gjøres obligatorisk, dog med mulighet for aktivt fravalg. En ren frivillig ordning vil redusere betydningen av samordningsenheten, mens en fullt ut obligatorisk ordning vil kunne by på utfordringer blant annet når det gjelder avtalelojalitet.

Åpning for tilslutning fra andre virksomheter med statlig eierskap har vi ingen innvendinger mot, ei heller at porteføljen etableres i tett dialog med kjøper og leverandør gjennom nettverksgrupper generelt og i prosjekt/referansegrupper for den enkelte rammeavtale. Tvert imot er Virke en sterk tilhenger av økt dialog mellom oppdragsgiver og leverandørmarkedet.

2.3 Kapittel 6

Virke har ingen innvendinger mot de forslag som fremkommer i punkt 6.8.

Virke har ikke tatt stilling til valg av organisasjonsløsning.

2.4 Kapittel 7

Virke er og har vært tydelige på viktigheten ved bruk av e-handel i det offentlige. Virke støtter derfor de synspunkter som fremkommer i punkt 7.5. Det er av sentral betydning at en fremtidig samordningsenhet blir et kompetent foregangsmiljø som står i spissen for bruk av e-handelsløsninger.

Vennlig hilsen

Hovedorganisasjonen Virke

Harald J. Andersen
Direktør

Henrik Renner Fredriksen
Advokat MNA